

www.armoedebestrijding.be **GROTENDEELS WAAR** 'In 2011 liep 15 procent van de Belgische bevolking een armoederisico', stelt een persbericht van de Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie. 'Het gaat om mensen die in een huishouden wonen waarvan het totale beschikbare inkomen lager ligt dan 2101 euro per maand (voor huishoudens met twee ...

www.armoedebestrijding.be

GROTENDEELS WAAR

'In 2011 liep 15 procent van de Belgische bevolking een armoederisico', stelt een persbericht van de Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie. 'Het gaat om mensen die in een huishouden wonen waarvan het totale beschikbare inkomen lager ligt dan 2101 euro per maand (voor huishoudens met twee volwassenen en twee kinderen). Voor een alleenstaande ligt die grens op 1000 euro.' Klopt dat cijfer van een op de zeven?

Volgens drie experts in armoedeonderzoek zijn de cijfers van de FOD Economie 'de beste die we hebben'. Het cijfer is gebaseerd op de resultaten van de EU-SILC, een jaarlijkse enquête bij ongeveer zesduizend huishoudens die via een toevalssteekproef worden geselecteerd uit het rijksregister.

Om het waarheidsgehalte van de stelling te kunnen beoordelen, zijn drie vragen essentieel. Waar legt dit onderzoek de armoedegrens - wanneer noemen we iemand arm? - en is dat criterium algemeen aanvaard? De derde vraag betreft de steekproef. Is die wel goed genoeg?

'De armoedegrens in dit onderzoek is in wezen arbitrair', zegt Tim Goedemé. Hij is onderzoeker aan het Centrum voor Sociaal Beleid van de Universiteit Antwerpen, een gerenommeerd instituut inzake armoedeonderzoek. 'Voor de rekenkundigen: de grens ligt hier op 60 procent van het mediaan inkomen. In de praktijk komt dat inderdaad neer op 1000 euro voor een alleenstaande, en 2101 euro voor een huishouden met twee volwassenen en twee kinderen.'

Een andere manier om de armoedegrens te bepalen, is de budgetstandaard, vervolgt Goedemé. Daarbij bepalen we de grens niet op basis van een willekeurige schatting, maar empirisch. 'Met experts en ervaringsdeskundigen overleggen we op basis van nationale en internationale aanbevelingen over wat we in België een minimale levensstandaard vinden. Vervolgens berekenen we hoeveel geld je nodig hebt om die goederen en diensten aan te kopen. De budgetstandaard resulteert in een bedrag dat in dezelfde lijn ligt als dat van de ruwe methode.'

Hoewel armoedeonderzoek gaandeweg ook andere, meer verfijnde criteria gebruikt, is de armoedegrens als percentage van het huishoudinkomen een algemeen aanvaard criterium. Alle EU-landen gebruiken het en dat maakt het mogelijk te vergelijken.

Het antwoord op de derde vraag, die naar de steekproef, is wankeler. 'De EU-SILC-enquête mist een aantal groepen', zegt Jill Coene, medeauteur van het Jaarboek Armoede en Sociale Uitsluiting (2011). 'Mensen in rusthuizen en gevangenen worden niet bevroegd, mensen zonder papieren en dak- en thuislozen evenmin. Op basis van eerder onderzoek kunnen we veronderstellen dat die groepen gemiddeld een hoger armoederisico hebben en dat het reële armoedecijfer dus iets hoger ligt.'

Dak- en thuislozen en mensen zonder verblijfsvergunning zijn moeilijk bereikbare groepen, benadrukt Henk Van Hooteghem van het Steunpunt Armoedebestrijding. 'Ze hebben geen adres of rijksregisternummer of doen niet mee uit angst dat ze het land worden uitgezet.'

Onderzoek in de sociale wetenschappen is geen laboratoriumexperiment. Dat een op de zeven Belgen arm is, is geen in steen gebeiteld feit. Het is wel het meest accurate cijfer dat we hebben. Knack beoordeelt de uitspraak daarom als grotendeels waar.

Jan Jagers

Copyright © 2012 Roularta Media Group. Alle rechten voorbehouden